

Bijbellezing: Johannes 14:15-26

Broeders en zusters in Christus,

We hebben denk ik allemaal wel eens gedacht: stel je voor dat Jezus vandaag nog zou rondlopen op aarde en hier op het dr. Wesselsplein een paar mooie gelijkenissen zou vertellen, dan zou geloven een stuk gemakkelijker zijn. Want het blijft lastig: geloven in en je leven toevertrouwen aan iemand over wie je wel kunt lezen, maar die je niet kunt zien en niet kunt horen. De vraag is dan ook: hoe kun je leerling van Jezus nu Hij niet meer lichamelijk bij ons aanwezig is. Wat betekent dat voor de vraag wat geloven eigenlijk is? Is geloven dan alleen een kwestie van het verstand, van herinnering? En wat betekent dat voor de ervaring van het geloof? Kun je Jezus dan ook nog voelen en hoe werkt dat dan? Dat zijn vragen die meer dan eens aan de orde komen op de catechisatie en op kringen. Het mooie is dat Jezus Zelf, in Zijn afscheidswaarden aan Zijn leerlingen, op deze vragen ingaat. Jezus bereidt met deze afscheidswaarden Zijn discipelen voor op een nieuwe tijd die zal aanbreken. Hij zal naar de hemel gaan en samen met de Vader de Heilige Geest zenden. De Heilige Geest zal bij hen blijven en zal in hen wonen. Zo bemoedigt Hij Zijn discipelen voordat Hij hen gaat verlaten.

Maar wat zegt de Heere Jezus nu precies over de Heilige Geest en over wat Hij zal doen in het leven van Jezus' volgelingen? Ik denk dat Johannes 14:26, ons daar het nodige over duidelijk maakt. Laten we eerst even kijken hoe Jezus de Heilige Geest hier noemt. In de vertaling die wij lezen staat Trooster: Pleitbezorger. In andere vertalingen vinden we andere aanduidingen: Helper, Plaatsvervanger, Voorspraak of Gids-en-Helper. Al die verschillende aanduidingen maken duidelijk dat het hier om een moeilijk in één betekenis te vangen woord gaat. In de oorspronkelijke taal, het Grieks, staat het woord paraklètos, wat 'erbij roepen' betekent. Een woord uit de rechtsspraak. Je moet denken aan de advocaat, degene die erbij geroepen wordt ter verdediging. Daarmee duidt Jezus hier de Geest dus als Pleitbezorger, die ons bijstaat in een rechtszaak. Wat voor rechtszaak? Dat moet de rechtszaak tussen de hemelse Rechter, God, en ons mensen zijn, wanneer Hij ons verantwoording vraagt over onze daden en woorden. Of wanneer door satan, de grote tegenstander van God, een aanklacht tegen ons wordt ingediend. In beide gevallen komt de Geest ons, als we in de Heere Jezus geloven, te hulp om voor ons te pleiten. Dat is een prachtige betekenis.

Toch zijn de uitleggers die zeggen dat we de betekenis van het woord paraklètos niet tot deze juridische betekenis moeten beperken. Paraklètos kan ook vertaald worden in de veelzeggende betekenis van Gids-en-Helper zijn. De Heilige Geest is een Gids. Iemand die je de weg wijst en die weg ook kent. Die je door vreemd gebied leidt waar je de weg niet kent, die je ook dingen aanwijst die je anders over het hoofd zou zien en je er uitleg over geeft. In allerlei omstandigheden kunnen we gewoon niet zonder Gids, om de weg te vinden. Zo is het ook in het leven met God en met elkaar in deze wereld. Het is niet zo vreemd dat veel mensen vandaag op zoek zijn naar gidsen die hen de weg wijzen in het leven. Ik zou zelfs zeggen: zelfs degenen die er niet naar op zoek zijn, vergissen zich enorm, want niemand kan op eigen kracht de weg vinden door dit leven. Nu, volgens de Heere Jezus is de Geest van God een buitengewoon goede en betrouwbare Gids. Hij is immers de Heilige Geest. En Heilig betekent: buitengewoon door God voor Zijn bedoelingen apart gezet. Wie zich door die Geest laat leiden zal niet verdwalen.

En bovendien is de Heilige Geest een Helper. Iemand die te hulp schiet als wij het niet redden en omdat wij het niet redden in allerlei opzichten. Een Helper in nood op de levensweg. Dat is dus de Geest van Pinksteren, die Jezus aan Zijn volgelingen belooft en geschonken heeft. En dat belooft wat voor jou als je op zoek bent naar houvast in je leven. Voor ons als we zonder dat we het weten verdwaald zijn in het leven. Voor u, jou en mij als we al jaren in de kerk zitten, op zondagsschool hebben gezeten, catechisatie volgen of een kring bezoeken. Want dat zijn, naast het feit dat we als

ouders door God geroepen zijn om met onze kinderen de Bijbel te lezen en te bidden, wel de plekken waar de Geest het geloof in het hart van ons en onze kinderen wil werken. Dankbaar zijn we dan ook dat de Heilige Geest als Gids-en-Helper vele leidinggevend van de clubs en ook de juffen en meesters van de zondagsschool het verlangen in het hart gaf en geeft om de woorden van de Heere Jezus door te geven, zodat ook in het hart van jullie als kinderen en jongeren Jezus als de Redder van je onvolmaakte leven de belangrijkste plaats zal krijgen. De Heilige Geest als Gids-en-Helper. Dat klinkt veelbelovend, maar wellicht ook een beetje vaag. Want hoe werkt de Geest dan? Puur op ons gevoel of op onze intuïtie? Nou, volgens Jezus is het concreter en aanwijsbaarder. Om te beginnen zegt de Heere Jezus: Die Gids-en-Helper zal jullie alles leren. Hij is dus eerst en vooral een Leraar. Een innerlijke Leraar die met je aan de slag gaat om het onderwijs van Jezus uit te leggen en in herinnering te brengen. Daar staan we even langer bij stil.

Wat leert de Heilige Geest ons dan en waaraan herinnert Hij ons? Alles, zegt Jezus. Alles? Ja, alles wat nodig is in het leven met God en om in dit leven niet voorgoed te verdwalen? Betekent dit, dat de Heilige Geest ons dus allemaal geheime kennis toevertrouwt uit allerlei verborgen bronnen of uit ons diepste innerlijk? Nee, vanuit het geheel van het onderwijs van de Heere Jezus wordt duidelijk dat Hij met dat woord 'alles' hier allereerst verwijst naar het onderwijs zoals Hij dat Zelf gegeven heeft. Het onderwijs, dat weer geworteld is in en voortbouwt op het onderwijs van de openbaringen van Israël zoals we die in het Oude Testament vinden. Denkt u daarbij maar aan de beloften en geboden die God gegeven heeft. En dan wijst de Heere Jezus ons vooral op het grote gebod van de liefde. Je leest dat ook in vers 15 en 23 waar Hij zegt: Als u Mij liefhebt, neem dan Mijn geboden in acht en Mijn Vader zal u liefhebben en Wij zullen naar u toekomen en bij u intrek nemen'.

In het onderwijs dat de Geest geeft zal Hij vooral de betekenis van de woorden van God duidelijk maken en toepassen in ons leven nu. De Heilige Geest zal ons steeds weer naar het Woord van God brengen, daar onze ogen, onze gedachten en ons hart voor openen en dat Woord ook concreet toepassen in ons leven. En daar begint Hij het liefst zo vroeg mogelijk mee in ons leven. In onze kinderjaren dus, want de eerste levensjaren zijn van enorme belang voor de vorming van ons persoonlijk leven, maar ook van ons geestelijk leven. Wat er in je kinderjaren aan positieve en negatieve dingen geleerd en aangeleerd wordt daar heb je levenslang plezier of last van. Dat geldt ook voor het geloof. De Heilige Geest wil ons graag leren om van jongs af aan te leven in afhankelijkheid van God en in vertrouwen op God die ons kent en liefheeft. Het is echt een zegen als je ouders leven uit die liefde van God en je ook voorleven en doorgeven dat er niets belangrijker is dan je geliefd te weten door Jezus en ook Hem lief te hebben. Want daar ben je niet alleen nu goed mee, maar ook als je ouder wordt en je hart en je denken voor je het weet vervuld is met een verlangen naar andere dingen waar God niet blij mee is. Daarom leidt de Geest ons en onze kinderen steeds weer terug naar de woorden die God gesproken heeft. Zodat die woorden werkelijk een voedingsbodem zullen vinden in ons hart en een bron van leven worden in ons bestaan. Kortom: de Geest verlangt er intens naar dat Gods woorden ons gaan aanspreken en overtuigen, weerklank vinden in ons hart en een bron van leven voor ons worden. Zodat we meer en meer gaan ontdekken wie God in de gekruisigde en opgestane Heiland is en wie wij ten diepste zijn. Het is goed om in een moment van stilte en inkeer je innerlijk oog op Jezus te richten en Hem in het geloof te zien. Om te ontdekken dat Hij voor ons schuldige en gehavende mensen Zijn leven heeft gegeven om onze schuld te vergeven en ons bestaan nieuw te maken. En dat daarin alleen je leven voor eeuwig geborgen is.

Dat is nodig! Want je kunt naar de kerk gaan. Je kunt je Bijbel lezen. Jarenlang! Zonder dat je echt in aanraking komt met Jezus Christus en God de Vader een levende realiteit voor je is. Zonder dat je inziet wat er bij je aan schort. Zonder dat je weet dat er voor je een eeuwige bestemming is weggelegd. Zonder dat je doen en laten elke dag door dat lezen van de Bijbel, door geloof en

bekering werkelijk verandert. En dan is het de Trooster, de Heilige Geest alleen, die de innerlijke verblinding in ons bestaan kan doorbreken en je er innerlijk van kan overtuigen dat die eeuwenoude woorden van God en Jezus nog steeds actueel zijn. Ja, zo'n kracht in zich hebben dat ze je hart vervullen, je gevoelsleven reinigen en je denken vernieuwen. De Heilige Geest zal ons leren alles wat Jezus gezegd heeft. Dat is al geweldig! Maar het is niet het enige. Want Jezus belooft ook dit: 'en Hij zal alles in herinnering brengen wat Ik tegen jullie gezegd heb'.

Dat is niet minder een geweldige belofte. Vooral als je moeite hebt om Bijbelteksten uit je hoofd te leren, of als je merkt dat je geheugen je steeds meer in de steek laat. Maar los daarvan, is ons geheugen een wonderlijke wereld op zich. Stel dat je alles wat de Jezus gezegd heeft letterlijk in je hoofd hebt zitten. Dat je een fotografisch geheugen bezit. En je komt in een situatie waarin je echt een richting wijzend woord van de Heere nodig hebt. Hoe vind je dat woord dan in al die kennis die in je hoofd zit? Het kan je overkomen dat zich dan opeens zo'n woord aandient, als een spontane verbinding. Nu zou je dat kunnen verklaren als de bijzondere werking van het onderbewustzijn of van razendsnel denkwerk van onze hersencomputer. Maar gelovigen door de eeuwen heen hebben steeds opnieuw ervaren dat het ook de Heilige Geest was die zulke verbindingen legde. Dat Hij op hen op die manier de weg wees, corrigeerde, leidde en hulp gaf. Ja, door te luisteren naar God, door te bidden om wijsheid, ontvingen ze dan zomaar een woord van de Heere Jezus dat ze de weg kon wijzen. Konden ze dat bewijzen? Nee, natuurlijk niet. Maar ze geloofden het wel. En omdat dingen bevestigd werden én dit ook de ervaring was van zoveel medegelovigen, gingen ze er bewust om bidden en er zich voor openstellen. Ik hoop echt dat u en jij de waarheid van deze belofte hebt of zult ervaren. Dat de dingen over God en Zijn woorden, over wat jullie van jongs af al over de Heere Jezus geleerd hebben, steeds opnieuw door de Heilige Geest je te binnen gebracht worden. Dan kan het zomaar zijn in allerlei crisismomenten dat de Heilige Geest je de woorden van Jezus die in je kinderjaren thuis, op zondagsschool en op catechisatie of club hoorde opnieuw te binnen brengt. Om je te bemoedigen, maar ook om je er weer bij te roepen op momenten dat je God vergeet en Jezus verloochent.

Zo mag ook al het zondagsschool werk dat gedaan is uit liefde tot Jezus in Gods handen worden teruggegeven. Want er is de belofte dat Gods Woord nooit leeg zal terugkeren, maar doet wat Hem behaagt. Dat maakt ons ook bescheiden en nederig, waar wij soms denken dat ons werk wordt afgebroken gaat de Heilige Geest door. Dan kunnen de middelen en mogelijkheden die Hij gebruikt veranderen, maar het doel verandert niet: dat is dat we vrucht dragen voor God door in Jezus Christus te blijven. En daarbij kan een woord van Jezus uitgesproken door de juf of meester van de zondagsschool jaren later zomaar tot zegen zijn in het leven iemand die de zondagsschool bezocht.

De Heilige Geest zal je alles leren en in herinnering brengen wat Jezus gezegd heeft. Dat is ook een belofte om uit te leven als gaat over relatievorming, over de omgang met je geld en je goed, over het in de wereld zijn, maar niet van de wereld zijn, over je omgang met sport en vrije tijd. Ik moedig je aan om in de omgang met al die dingen je open te stellen voor de Geest, erom te bidden en je de weg te laten wijzen in een levenslang leerproces. Zolang we op aarde zijn verloop dit leerproces uiterst moeizaam, omdat we soms eigengereide leerlingen zijn. Maar de Geest is een geduldige Leraar. Hij wordt niet moe als wij weer falen ons opnieuw duidelijk te maken waar het in het leven met God en in de navolging van de Heere Jezus om gaat. De Heilige Geest maakt daarbij geen onderscheid. Of je nu jong bent of oud, kind of ouder, leidinggevende in het jeugdwerk of ambtsdrager, een gemeentelid dat al jaren leeft met de Heere of dat je pas tot geloof gekomen bent. Hij gaat graag met ons allemaal aan de slag en blijft ook na dit winterseizoen, dat zo abrupt eindigde bezig, om in ons innerlijk leven te werken. Sterker nog: Jezus belooft op een andere plaats dat de Geest in ons wil komen wonen, waardoor ook de Vader en de Zoon in ons komen wonen. Merk je dat

dan ook? Dat was de vraag aan het begin van de preek. Jazeker! Het werk van de Geest zal altijd met ervaring gepaard gaan: je zult er wat van merken, voelen en ondervinden. Maar hoe waar het ook is de Geest maakt de ervaring nooit tot de basis van ons geloof of van ons leven met God. Die basis ligt in het Woord van God, bij de beloften en geboden die God geeft. De Geest laat ons niet dobberen op de woelige wateren van onze emoties of ervaringen, maar verankert ons bestaan in het vaste en zekere getuigenis van het Woord van God. Steeds opnieuw leert Hij ons dat Woord kennen, zodat we er op leren vertrouwen en ons denken, doen en spreken, van binnenuit er door laten veranderen.

Verlangt u naar de leiding van de Trooster, de Gids-en-Helper, de Heilige Geest in uw bestaan? Is het jouw verlangen dat de leegte in je hart nu eindelijk gevuld wordt en dat er woorden zijn waar je op kunt koersen en die je houvast geven? Mag ik je dan hartelijk uitnodigen om de woorden van de Heere Jezus over de Geest als de innerlijke Leermeester serieus te nemen, om Zijn leerling te worden en te blijven?! Geloven is leren, een leven lang. Maar wat is het dan geweldig om de vaste en zekere belofte te ontvangen dat de Heilige Geest onze innerlijke Leermeester zal zijn. En dat je mag weten: niet voor school maar voor het leven, het eeuwig leven leren wij. We mogen met Pinksteren in de rug geloven dat de Geest als Gids-en-Helper gekomen is om ons te leiden, te helpen en bij te staan in alles. Dat is wat Jezus ons belooft en die belofte is inmiddels vervuld en zal steeds vervuld worden.
Amen